
***Sprawozdanie
z realizacji Gminnego Programu
Wspierania Rodziny
w Gminie Karczmiska
za rok 2025***

Marzec 2026

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Karczmiska zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który zobowiązuje do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań. Program Wspierania Rodziny, czyli pomoc dziecku i rodzinie, jest zadaniem samorządu gminnego wynikającym z w/w ustawy i zgodnie z art. 176 obowiązkiem gminy jest utworzenie i stały rozwój systemu wspierania rodziny, który zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma na celu: wzmocnienie roli funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, podniesienie świadomości w planowaniu oraz funkcjonowaniu rodziny, wzmacnianie jej integracji, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, dążenie do reintegracji rodziny, dzięki czemu zwiększa się szanse na pozostawienie dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka, dzięki utrzymaniu lub przywróceniu jej zdolności do pełnienia swoich funkcji opiekuńczo –wychowawczych. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Gminy Karczmiska Nr L/296/2023 z dnia 30 czerwca 2023 r. Celem strategicznym Programu jest stworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny. W obliczu pojawienia się problemów w jej funkcjonowaniu instytucje oraz służby zobligowane są do podjęcia na jej rzecz jasnych działań. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego, lokalnego systemu.

W celu pełnej realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie Gminy Karczmiska współpracują:

- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej w Karczmiskach/Centrum Usług Społecznych
- ✓ Zespół Szkół w Karczmiskach,
- ✓ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Karczmiskach,
- ✓ Żłobek w Karczmiskach,
- ✓ Praktyka Lekarza Rodzinnego „Panaceum”,
- ✓ Zespół Interdyscyplinarny Do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ✓ Komisariat Policji w Poniatowej,
- ✓ Komenda Powiatowa Policji w Opolu Lubelskim
- ✓ inne instytucje,

Działania jednostek na terenie Gminy Karczmiska skupiają się w głównej mierze na:

- analizie oraz monitoringu sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem,
- interdyscyplinarnej współpracy pomiędzy lokalnymi instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz wsparcia rodzin i dzieci,
- pracy na rzecz rodzin w ich środowisku domowym,
- poradnictwie specjalistycznym dla rodzin w kryzysie,
- podejmowaniu szerokiego wachlarza działań profilaktycznych,
- dokonywaniu wsparcia w postaci świadczeń, pomocy materialnej czy rzeczowej adekwatnej do sytuacji danej rodziny
- zwiększaniu dostępności usług świadczonych na rzecz wsparcia rodziny oraz budowaniu pozytywnego wizerunku placówek pomocowych,
- stałym doskonaleniu umiejętności zawodowych oraz osobistych kompetencji wzmacniających profesjonalne świadczenie pomocy na rzecz drugiego człowieka.

Prowadzenie wspólnych, zintegrowanych działań na rzecz pomocy rodzinom w kryzysie skutkuje szybkim przepływem informacji oraz objęciem rodziny kompleksowym, wielowymiarowym i przede wszystkim dopasowanym do danej sytuacji wsparciem. W wyniku tak prowadzonych działań rodzina zachowuje swój integralny charakter, wraca do prawidłowego funkcjonowania społecznego oraz właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Mając na uwadze efektywność w udzielaniu pomocy rodzinom, które przeżywają różnego rodzaju trudności we właściwym wypełnianiu roli rodzica, konieczne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności wszystkich instytucji i organizacji mających w swoich zadaniach pracę z rodziną.

Rok 2025 to kolejny rok realizacji postanowień Gminnego Programu Wspierania Rodziny, podczas którego podjęto wiele działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej rodzin przeżywających trudności w codziennym funkcjonowaniu, takich jak:

- Kontynuacja świadczenia darmowych konsultacji psychologicznych dla mieszkańców Gminy Karczmiska stacjonarnie - w Ośrodku Pomocy Społecznej oraz w razie potrzeby – w środowisku.
- Praca asystenta rodziny z 10 rodzinami (w tym 25 dzieci) potrzebującymi wsparcia w zakresie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej, w tym 5 z postanowienia sądu,

- Kontynuacja Akcji Charytatywnej „Świąteczna Paczka Żywnościowa”, dzięki której najbardziej potrzebujące wsparcia rodziny otrzymały paczki z żywnością. Inicjatywa opierała się na integracji społeczności lokalnej w świadczeniu pomocy na rzecz drugiego człowieka.
- Kontynuacja warsztatów dla rodziców „Rodzicielskie wyzwania”
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Karczmiskach brał udział w licznych wydarzeniach lokalnych, co miało na celu budowanie pozytywnego wizerunku placówek pomocowych, w tym Ośrodka Pomocy Społecznej, jako instytucji bliskiej człowiekowi i niestygmatyzującej (kiermasz bożonarodzeniowy, bieg po zdrowie itp.)

Działania na rzecz pomocy rodzinie podejmował asystent rodziny, który zgodnie z art. 14. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Asystent świadczy pomoc w rozwiązywaniu problemów rodziny, przez wzbudzenie wiary w możliwości poszczególnych jej członków, a także motywuje do podjęcia takich działań przez rodzinę, aby jej sytuacja uległa poprawie. Czynności podejmowane przez asystenta rodziny mają charakter współpracy, polegającej na wydobyciu spośród członków rodziny ich zasobów oraz mocnych stron, co prowadzi do zwiększenia sprawczości rodziny.

W roku 2025 r. asystent rodziny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Karczmiskach podjął na nowo działania od miesiąca marca, w okresie sprawozdawczym 10 rodzin z terenu Gminy Karczmiska było objętych wsparciem w pełnieniu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczej, spośród, których 5 było zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny przez sąd. W rodzinach tych łącznie znajdowało się 25 dzieci. Asystent rodziny opracował i realizował plan pracy w każdej z tych rodzin, we współpracy z jej członkami.

Do działań podejmowanych przez asystenta rodziny w roku 2025 w Gminie Karczmiska należą:

- Opracowanie 10 planów pracy dostosowanych w sposób indywidualny do każdej z rodzin biorąc pod uwagę jej potrzeby, sytuację oraz bezpieczeństwo jej członków;
- Sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym oraz grupami diagnostyczno-pomocowymi;

- Udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- Modelowanie oraz instruktaż utrzymywania porządku w środowisku domowym;
- Edukacja w zakresie dbania o zdrowie i przestrzeganiu higieny osobistej domowników oraz higieny odnośnie domu i profilaktyki zdrowotnej;
- Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych: pisaniu wniosków, wypełnianiu dokumentacji;
- Edukacja w zakresie prowadzenia budżetu domowego i jego dysponowaniem w sposób racjonalny;
- Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz możliwości z tym związanych;
- Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- Motywowanie do udziału w warsztatach rodzicielskich kształtujących prawidłowe wzorce wychowawcze i umiejętności psychospołeczne;
- Edukacja w zakresie zagrożeń spowodowanych zbyt wczesnym dostępem do ekranów, a także ich długim użytkowaniem przez dzieci bez nadzoru przez osobę dorosłą;
- Porady dotyczące bardziej funkcjonalnego ustawienia mebli w domu, wzbudzenie w rodzicach większego zwracania uwagi na potrzeby dzieci szkolnych: miejsce przeznaczone do nauki, zorganizowanie warunków sprzyjających nauce;
- Edukacja z zakresu wzajemnych relacji członków rodziny, rozmowy zmierzające do poprawy komunikacji między domownikami a także dbanie o jakość tych relacji;
- Motywowanie członków rodzin do korzystania z pomocy psychologa działającego na terenie Gminy Karczmiska, świadczącego swoje usługi w Ośrodku Pomocy Społecznej, pośredniczenie w umawianiu wizyt;
- Pomoc w osiągnięciu porozumienia osób dorosłych w rodzinach, w których domownicy nie są w stanie w sposób właściwy dokonać ustaleń dotyczących funkcjonowania rodziny;
- Informowanie rodzin o możliwych kierunkach wsparcia w odniesieniu do sytuacji rodziny i jej potrzeb, np. Poradni Uzależnienia i Współuzależnienia, Poradni

Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, placówkach na terenie województwa świadczących całodobowe leczenie uzależnień;

- Pomoc w poszukiwaniu potrzebnych specjalistów, przekazywanie informacji z tym związanych a w razie potrzeby pomoc w umawianiu wizyt przy stałym wsparciu w realizacji podjętych zamierzeń;
- Proponowanie i zachęcanie rodzin do udziału w warsztatach organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Karczmiskach pt: „Rodzicielskie wyzwania”;
- Stałe motywowanie do wspólnego spędzania czasu przez rodzinę: zabawa z dziećmi, celebrowanie dni świątecznych, w celu umocnienia więzi rodzinnych;
- Pomoc w planowaniu dnia przez rodzinę w celu usprawnienia jej funkcjonowania oraz powtarzalności dążącej do stabilizacji rodziny i większej przewidywalności, a także poczucia bezpieczeństwa;
- Wsparcie w tworzeniu dokumentów rekrutacyjnych, np. CV, list motywacyjny;
- Motywowanie do odbywania wizyt w Powiatowym Urzędzie Pracy poprzez przypomnienia o wizytach, rozmowy wspierające w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz uwrażliwienie na korzyści płynące dla rodziny z podjęcia stałej pracy zarobkowej;
- Informowanie o lokalnych ofertach pracy oraz sposobach samodzielnego jej poszukiwania;
- Doradzanie, co do podejmowanych działań przez rodziny, zasadności lub ich braku;
- Rozmowy dotyczące potrzeb poszczególnych członków rodziny, uwrażliwienie na potrzeby innych i sposobie ich realizacji;

Asystent Rodziny współpracuje z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, a także podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz rodziny przeżywającej trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Działania, jakie podejmuje mają na celu sprawienie, by sytuacja rodziny poprawiła się, a sama rodzina potrafiła funkcjonować bez wsparcia. Jest to jednak bardzo długi proces, gdyż wypracowane w rodzinie efekty muszą być stale utrwalane. Rodziny, z którymi współpracuje asystent to często rodziny z wieloma problemami, co sprawia, że potrzeba pracy wielowymiarowej. Głównym celem asystentury jest usamodzielnienie się rodziny oraz dążenie do tego by środowisko, w którym wychowywane są dzieci było bezpieczne i sprzyjające ich rozwojowi. Asystent wspólnie z rodziną tworzy plan pracy i krok po kroku

realizuje zawarte w nim zamierzenia, ostatecznie jednak to od rodziny zależy czy i w jakim stopniu umożliwi towarzyszenie w zmianie asystentowi.

Analizując bieżącą sytuację rodzin na terenie Gminy Karczmiska należy stwierdzić, że prowadzone działania w roku 2025 r. wymagają kontynuacji i jeszcze większego wkładu we współdziałanie instytucji pomocowych rodzinie. Oddziaływania wielowymiarowe w stosunku do rodzin borykających się z różnego rodzaju problemami mają na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego a także zminimalizowanie zachowań niepożądanych. Gminny program Wspierania Rodziny ma na celu zintegrowanie lokalnego społeczeństwa, podejmowanie działań dążących do wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczych na prawidłowym poziomie a także zapewnienie dzieciom optymalnych warunków do rozwoju, przy jednoczesnym zaspokojeniu niezbędnych potrzeb. Współpraca instytucji pomocowych na terenie gminy pozwoli w dalszym ciągu tworzyć warunki do stopniowej poprawy życia rodzin potrzebujących wsparcia.

Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
w Karczmiskach
mgr Justyna Fiodor-Socha

